

Szerb Köztársaság

OKTATÁSI, TUDOMÁNYÜGYI ÉS TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉSI MINISZTERIUM
OKTATÁSI ÉS NEVELÉSI MINŐSÉGELLENŐRZŐ INTÉZET
VAJDASÁGI PEDAGÓGIAI INTÉZET

FELADATOK AZ ÁLTALÁNOS ISKOLAI OKTATÁS ÉS NEVELÉS ZÁRÓVIZSGÁJÁRA

A TUDÁSOD ÉRTÉKELÉSE

TESZT

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOMBÓL

UTASÍTÁSOK

- A teszt megoldása után fel tudod mérni, hogy a tananyagból mennyit sajátítottál el.
- A teszt **20** feladatot tartalmaz, a megoldásra szánt idő **60** perc.
- Figyelmesen olvasson el minden feladatot, értelmezze őket, majd gondolkodjon el a felkínált megoldáson (bekeretezés, összekötés, aláhúzás, kiegészítés és egyéb)!
- Írjon olvashatóan, ügyelve arra, hogy válaszai érthetőek legyenek, nyelvtani és helyesírási szempontból pedig pontosak!
- Azokban a feladatokban, amelyekben hozzáírnia, kiegészítenie kell a megadott szöveget, ne használjon rövidítéseket, hanem a kért fogalom teljes nevét írja ki (pl. magy. ny. helyett magyar nyelv; irod. helyett irodalom; ált. helyett általános). Ott engedélyezett a rövidítések használata, ahol a feladat erre utasít. A szófajtani és a mondattani elemzéseknél a tanult rövidítések elfogadhatók.

Sok sikert a munkához!

* Testove, kao ni delove testova, nije dozvoljeno umnozavati niti javno objavljivati bez prethodne saglasnosti Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

1. Figyelmesen olvasd el a szöveget!

Kedves Tanuló!

Köszöntünk a nyolcadik osztályban, reméljük, hogy a munkáltató tankönyv segítségével könnyedén és sikeresen veszed a lépcsőfokokat! A 8. osztályos tankönyvben sok ismétléssel, összefoglalással találkozol, továbbá megismerkedhetsz az összetett mondatokkal, a különböző szóalkotási módokkal, bővítheted tudásod a szövegről. A kommunikációs fejezetben érdekes gyakorlatokkal találkozhatasz. A nyelvhelyességi ismereteid köre is bővül. Fejlesztheted a helyesírási és kifejezőképességedet.

Jó munkát kívánunk!

A szerzők

A fenti szöveg a könyv melyik szerkezeti egységének felel meg? Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

- utószó
- cím
- lábjegyzet
- előszó

2. A szövegrészlet figyelmes olvasata után oldd meg a feladatot!

Mivel a pénztáros ebben a fennakadásban szerepet nem játszott, hamar elvesztette a türelmét, és reám kiáltott:

- Gyere már közelebb, te kölyök!

Ide s tova már tizenhat esztendő voltam, de eddigelé még senki sem mondta nekem, hogy kölyök. El is futott úgy a méreg, hogy a kicsi fejszével mindjárt béhasítottam gondolatban a fiatalúr fejét. S aztán, amilyen hamar ezt megcselekedtem, olyan hamar le is nyeltem haragomat, s megindultam feléje. Mentemben úgy határoztam, hogy csúfos szava miatt majd oldalból, vagyis általam fogja őt az Isten megbüntetni.

(Tamási Áron: Ábel a rengetegben)

Az alábbi állítások között van egy hamis. Fesd be a hamis állítás előtti köröcskét!

- A pénztáros rámkiáltott.
- Majdnem tizenhét éves voltam.
- Lenyeltem a haragomat.
- Általam fogja őt az Isten megbüntetni.

3. Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldd meg a feladatot!

strand sportok – Azon sportágak összefoglaló neve, melyek vízparti – főleg tengerparti – területen honosodtak meg. A legtöbb népszerű vízparti sportág a hagyományos teremsportok kifejezetten homokos talajon is űzhető variánsa. Ehhez azonban változtatásokat kellett eszközölni: a szabályokat, a résztvevők számát és az addig meghatározott pálya méretét a másfajta igényeknek, ill. a talaj jellegzetességeinek megfelelően módosították. Az úgynevezett beach-sportok őshazája Kalifornia. Innen indult el a múlt század húszas éveinek közepén-végén világhódító útjára az első, igazi strand sport, a strandröplabda.

Állapítsd meg a szöveg stílusát! Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

- szépirodalmi
- publicisztikai
- hivatalos
- tudományos

4. A fehér ló mondájából készítettünk összefoglalót, de csak az egyik mondatot írtuk le **helyesen**, helyesírási hiba nélkül. Melyik ez? Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

- A fejedelem azt gondolta, hogy az ő fölgyét jöttek megművelni a magyarok.
- Örömeiben a követet kegyelmessen elbocsátotta.
- A követ vitt vizet, fűvet, földet az övéinek, és elmondta, mit látott, hallott.
- A magyarok örültek, mingyárt felismerték, hogy jó ez a vidék.

5. Melyik helyesírási alapelv érvényesül az alábbi szavakban? Fesd be a helyes állítás előtti köröcskét!

eddzen, tollal, hosszadalmas, grammal

- Kiejtés szerinti írásmód
- Szóelemző írásmód
- Hagyományos írásmód
- Egyszerűsítő írásmód

6. Az alábbiakban összetett szavakat soroltunk. Az egyik helyesírása helytelen. Fesd be a **hibásan** írt összetett szó előtti köröcskét!

- olykor-olykor
- napról-napra
- dirr-durr
- tesz-vesz

7. Szótagoltunk, de csak az egyik változat a helyes. Melyik? Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

- sp-ort
- spo-rt
- sport

8. Összetett szavakat soroltunk, de van köztük egy toldalékkal ellátott **egyszerű szó**. Melyik az? Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

- helyesírás
- kertész
- sakk-készletet

9. Melyik a **felkiáltó mondat**? Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

- Gyere már!
- Várlak benneteket!
- Legyen már nyár!
- Oldd meg a feladatot!

10. Határozd meg az alábbi nevek hangrendjét!

Albert, Mária, Júlia, Egon

Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

- mély
- magas
- vegyes

11. Összetett mondatokat soroltunk. Egy egyszerű mondat bújt meg köztük. Fesd be az **egyszerű mondat** előtti köröcskét!

- Maja, Emil és Janka az 5. b osztályba járnak.
- Szeretném, hogy melegen öltözz fel!
- Nem tanult a felmérőre, ám néhány kérdésre tudott válaszolni.
- Elgondolkodtató, hogy miért is szemetel az ember.

12. A **vejkó** nyelvjárási szónak melyik köznyelvi alak felel meg? Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

- szemüveg
- csalán
- ismer
- vő

13. Melyik szóban történik **zöngésség szerinti részleges hasonulás**? Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

- rongy
- népdal
- színpad

14. Az alábbi toldalékos szavak között egy található, melynek végén **jel** áll. Melyik az? Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

- házasság
- fehérít
- kisebb
- tanulás
- palicsi

15. Figyelmesen olvasd el a részletet! Válaszd ki a felsorolt műfajok közül, melyik képviseli az alábbi szöveget!

Csongor

Megállj!

Fejedelem

Te por, kit lábam eltapod.

Csongor

Nem por, ha ember, olyan, mint te vagy,
Vagy inkább ember és por, mint te vagy.

Fejedelem

Ne ölj időt, ha por vagy, szólj, mi kell?

Csongor

Csak egyre kérlek. Mert te messze bírsz,
S nagy birodalmad nem tud éjszakát,
Mondd meg nekem, hová kell tartanom,
Hogy Tündérhonban érjem üdlakot?

Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét! A fenti szövegrészlet műfaja:

- műmese,
- regény,
- népmese,
- mesedráma.

16. Figyelmesen olvasd el a szöveget! Határozd meg a **műnemét!**

Milyen volt szókesége, nem tudom már,
De azt tudom, hogy szőkék a mezők,
Ha dús kalással jó a sárguló nyár
S e szókeségben újra érzem őt.

Milyen volt szeme kékje, nem tudom már,
De ha kinyílnak ősszel az egek,
A szeptemberi bágyadt búcsúzóznál
Szeme színére visszarévedek.

Milyen volt hangja selyme, sem tudom már,
De tavaszodván, ha sóhajt a rét,
Úgy érzem, Anna meleg szava szól át
Egy tavaszról, mely messze, mint az ég.

Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

- líra
- epika
- dráma

17. Olvasd el a Petőfi Sándor-versrészletet!

Mint nyugtalan madár az ágakon,
Helyről-helyre röpköd gondolatom,
Szedegeti a sok szép emléket,
Mint a méh a virágról a mézet;
Minden régi kedves helyet bejár...
„Cserebogár, sárga cserebogár!”

Nevezd meg a **kiemelt stíluseszközt!** Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

- hasonlat
- metafora
- megszemélyesítés
- fokozás
- allegória

18. Olvasd el figyelmesen a szöveget, és fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

Mikor felébredtem, már feljött a nap! Nem a hasamra sütött, mint anyu szokta mondani, hanem éppen a szemembe világított. Hét óra volt. Hamar beugrott, hogy milyen nap van ma. Szombat! A várva várt kirándulás napja! Kipattantam az ágyból. Fürdőszoba, aztán gyors reggeli. A hátizsákom már készen várt az ajtóban, tegnap este elkészítettem. Apu vitt el az iskoláig. Ott már várt bennünket a busz. A 6. c osztály kétnapos kirándulásra indult. Izgatott volt mindenki. Az út érdekes volt, mert együtt voltunk, viccelődtünk, nevetgélünk, énekeltünk, zenét hallgattunk... Itt-ott megálltunk, de a buli volt a lényeg. A szállásunk sem volt éppen kacsalábon forgó palota, de ezt csak a tanáraink jegyezték meg, nekem éppen remek volt, mert a két legjobb haverommal kerültem egy szobába. Persze, éjszaka sokáig ébren voltunk. Reggel nehezen keltünk, de menni kellett. Várt bennünket a következő program, aztán a következő. A legjobb volt az a vidámpark, amely nem volt a tervezett program része, de mivel ráfutottunk, megengedték, hogy maradjunk. Vasárnap este értünk haza, illetve már nem is este volt, hanem éjszaka, huszonnégy óra körül. Fáradt voltam, szerencsére, apa várt. Nem kellett ringatniuk, hamar elaludtam.

Az elbeszélt esemény időtartama:

- szombat reggeltől vasárnap délutánig
- szombat reggeltől vasárnap éjszakáig
- szombat délelőttől vasárnap estig

-
19. Petőfi Sándor gyakran bírálta a korabeli nemességet életmódja miatt. Olvasd el Pató Pál úr című versét, és állapítsd meg, hogy a komikum melyik fajtája érvényesül, amellyel szellemesen kigúnyolja a magyar nemest!

Mint elátkozott királyfi
Túl az Óperencián,
Él magában falujában
Pató Pál úr mogorván.
Be más lenne itt az élet,
Ha egy ifjú feleség...
Közbevágott Pató Pál úr:
„Ej, ráérünk arra még!”

Roskadófélben van a ház,
Hámlik le a vakolat,
S a szél egy darab földel
Már tudj' isten hol szalad;
Javítsuk ki, mert maholnap
Pallásról néz be az ég...
Közbevágott Pató Pál úr:
„Ej, ráérünk arra még!”

Puszta a kert, e helyett a
Szántóföld szépen virít,
Termi bőven a pipacsnak
Mindenféle nemeit.
Mit henyél az a sok béres?
Mit henyélnék az ekék?...
Közbevágott Pató Pál úr:
„Ej, ráérünk arra még!”

Hát a mente, hát a nadrág,
Ugy megritkult, olyan ó,
Hogy szunyoghálónak is már
Csak szükségből volna jó;
Híni kell csak a szabót, a
Posztó meg van véve rég...
Közbevágott Pató Pál úr:
„Ej, ráérünk arra még!”

Életét így tengi által;
Bár apái nékie
Mindent oly bőven hagyának,
Soha sincsen semmije.
De ez nem az ő hibája;
Ő magyarnak születék,
S hazájában ősi jelszó:
„Ej, ráérünk arra még!”

Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét! A versben jelenlévő komikumfajta:

- groteszk,
 irónia,
 humor.

20. Olvasd el az alábbi szövegrészt, majd oldd meg a feladatot!

Mint ha pásztortűz ég őszi éjszakákon,
Messziről lobogva tenger pusztaságon:
Toldi Miklós képe úgy lobog fel nékem
Majd kilenc-tíz ember-öltő régiségben.
Rémlik, mintha látnám természetes növést,
Pusztító csatában szálfá-öklelését,
Hallanám dübörgő hangjait szavának,
Kit ma képzelnétek Isten haragjának.

Ki a **szerzője** a fent idézett műnek? Fesd be a helyes válasz előtti köröcskét!

- Petőfi Sándor
- Arany János
- Móra Ferenc

